

18 Δεκεμβρίου, 1989

[ΣΑΒΒΙΑΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

P. & S. MAKEDONAS MANUFACTURERS LIMITED,

Αιτητές,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ
ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΤΕΛΩΝΕΙΩΝ,

Καθ' ων η Αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 556/88)

5 Έννομο συμφέρον — Άμεσο και προσωπικό — Αίτηση Ακυρώσεως από κατασκευαστές μηχανών προσβάλλουσα απόφαση με την οποία δεν επιτρέπεται σε τρίτα πρόσωπα, τους κατόχους των μηχανών, η κατασκευή αναψυκτικών ή η προμήθεια σιροπιού από τις εταιρείες κατασκευής αναψυκτικών — Η αιτούσα στερείται άμεσου, προσωπικού, εννόμου συμφέροντος.

10 15 Εκτελεστή πράξη — Προπαρασκευαστική πράξη — Ο Περί Τελωνείων και Φόρων Καταναλώσεως Νόμος 82/67, όπως τροποποιήθηκε, Άρθρα 108, 109 και 110 — Δεν επιτρέπεται παραγωγή αναψυκτικών άνευ προηγουμένης αδείας του Διευθυντή του Τμήματος Τελωνείων — Δεν επιτρέπεται να προμηθεύεται κάποιος σιρόπια για την κατασκευή αναψυκτικών, εκτός αν προηγουμένως εξασφαλίσει την εν λόγω άδεια — Η προμήθεια συνελπώς σιροπιών αφ' εαυτής και η περί της προμήθειας αυτής απόφαση δεν επιφέρει άμεσο, έννομο αποτέλεσμα — Συνιστά προπαρασκευαστική πράξη.

20 Η αιτούσα κατασκευάζει μηχανήματα postmix, μηχανήματα δηλαδή με τα οποία γίνεται πρόσμειξη σιροπιών και αερίου προς κατασκευή αναψυκτικού. Η αιτούσα με επιστολή της, ζήτησε από τον καθ' ου η Αίτηση, να άρει την απαγόρευση προς τις εταιρείες παραγωγής αναψυκτικών να παραχωρούν σιρόπια εκτός εργοστασίων τους σε κατόχους

μηχανών postmix, κατασκευής της αιτούσας εταιρείας.

Το Ανώτατο Δικαστήριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η αιτούσα στερείται προσωπικού, αμέσου συμφέροντος και ότι εν πάση περιπτώσει, η απόφαση σχετικά με την παροχή σιροπιού αποτελεί προπαρασκευαστική πράξη και τούτο διότι, βάσει της σχετικής νομοθεσίας, η μόνη εκτελεστή απόφαση που μπορεί να εκδοθεί, είναι η άδεια του Διευθυντή Τελωνείων για κατασκευή αναψυκτικών. Η προμήθεια σιροπιού απαγορεύεται εκτός εάν προϋπάρξει η άδεια.

5

10

Η Αίτηση Ακυρώσεως απορρίπτεται χωρίς διαταγή για έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

15

Meletis v. C.P.A. (1986) 3 C.L.R. 418.

Demetriades v. Republic (1986) 3 C.L.R. 290.

Republic v. K.M.C. Motors (1986) 3 C.L.R. 1899.

20

Προσφυγή.

Προσφυγή για δήλωση του Δικαστηρίου, ότι η απόφαση του Διευθυντή Τμήματος Τελωνείων, με την οποία δεν επιτράπη στους αιτητές να προμηθεύονται σιρόπια αναψυκτικών από εταιρείες κατασκευής αναψυκτικών για χρήση σε συστήματα "POSTMIX" κατασκευής των αιτητών, είναι άκυρη και εσθερημένη οιοδήποτε έννομο αποτελέσματος.

25

30

Α. Παπαφιλίππου και Α. Καρράς, για τους Αιτητές.

Γ. Φράγκου (κα), Δικηγόρος της Δημοκρατίας Β', για τους Καθ' ων η αίτηση.

35

ΣΑΒΒΙΔΗΣ, Δ.: Ανάγνωση την ακόλουθη απόφαση. Με την προσφυγή αυτή οι αιτητές ζητούν από το Δικαστήριο την πιο κάτω θεραπεία:

"1. Δήλωση του Δικαστηρίου ότι η πράξη και/ή απόφαση των καθ' ων η αίτηση που περιέχεται σ' επιστολή τους ημερ. 28/4/88 προς τους δικηγόρους των αιτητών με την οποία οι

40

5 καθ' ων η αίτηση αρνούνται να επιτρέψουν στους αιτητές να προμηθεύονται σιρόπια αναψυκτικών από εταιρείες κατασκευής αναψυκτικών για χρήση σε συστήματα POSTMIX κατασκευής των αιτητών είναι άκυρη και εσθερημένη οιοιδήποτε εννόμου αποτελέσματος και παν το παραλειφθέν έπρεπε να γίνει.”

Τα γεγονότα της υπόθεσης είναι σε συντομία τα πιο κάτω.

10 Οι αιτητές είναι εταιρεία περιορισμένης ευθύνης που εδρεύει στην Αγία Νάπα και ασχολείται με την κατασκευή συστημάτων POSTMIX, δηλαδή συστημάτων με τα οποία γίνεται επί τόπου στο χώρο κατανάλωσης ανάμειξη σιροπιού αναψυκτικού και αερίου, για την παραγωγή αεριούχων αναψυκτικών.

15 Ο καθ' ου η αίτηση Διευθυντής Τμήματος Τελωνείων, το 1985 παραχώρησε σε δυο περιπτώσεις σε τρίτα πρόσωπα και όχι στους αιτητές άδεια κατασκευής αεριούχων αναψυκτικών από μηχάνημα ετοιμασίας και σερβιρίσματος αεριούχων αναψυκτικών (dispensing units), του οποίου η λειτουργία συνίστατο στην ανάμειξη των συστατικών των αναψυκτικών, δηλ. σιροπιού, νερού και διοξειδίου του άνθρακα. Οι άδειες αυτές δόθηκαν για τα χρόνια 1985 και 1986 και δεν ανανεώθηκαν για τα επόμενα χρόνια.

25 Οι αιτητές με επιστολή του δικηγόρου τους με ημερομηνία 19 Απριλίου, 1988, ζήτησαν από τον καθ' ου η αίτηση να άρει την απαγόρευσή του προς τις εταιρείες παραγωγής αναψυκτικών να παραχωρούν σιρόπια έξω από τα εργοστάσιά τους σε κατόχους μηχανών POSTMIX, κατασκευής των αιτητών, ώστε οι τελευταίοι να μπορούν να τα χρησιμοποιήσουν για κατασκευή αναψυκτικών με τη χρήση των μηχανών POSTMIX.

30 Ο καθ' ου η αίτηση με επιστολή του με ημερομηνία 28 Απριλίου, 1988, πληροφόρησε το δικηγόρο των αιτητών, ότι το αίτημα των πελατών του, δεν μπορούσε να γίνει αποδεκτό. Το περιεχόμενο της πιο πάνω επιστολής είναι το εξής:

40 “Αναφέρομαι στην επιστολή σας με στοιχεία 53/88F και ημερομηνία 19 Απριλίου 1988 με την οποία ζητάτε για λογαριασμό των πιο πάνω πελατών σας να τους επιτραπεί, η προμήθεια σιροπιού αναψυκτικών από εταιρείες παραγω-

γής αναψυκτικών σε κατόχους συσκευών POSTMIX, με την καταβολή του σχετικού φόρου προκαταβολικά και σας πληροφορώ τα κάτωθι:

Το όλο θέμα απασχόλησε κατ' επανάληψη το Τμήμα και έγινε 5
αντικείμενο εξαντλητικής μελέτης λόγω της σοβαρότητάς του
και της ανάγκης προσαρμογής μας στον τομέα αυτό, με τη
σύγχρονη τεχνολογία. Όπως είναι γνωστό η παρασκευή ανα-
ψυκτικών ρυθμίζεται από τον Περί Τελωνείων και Φόρων 10
Καταναλώσεως Νόμο Αρ. 82 του 1967 όπως τροποποιήθηκε
από το Νόμο 12/1977 (Άρθρο 108-110) καθώς και των Περί
Κατασκευής Αεριούχων Αναψυκτικών Ποτών Κανονισμών
του 1977 που δημοσιεύτηκε στο Τρίτο Παράρτημα της
Επίσημης Εφημερίδας της Δημοκρατίας με Αρ. 1338 και ημε- 15
ρομηνία 11.3.1977. Με βάση τις πρόνοιες των πιο πάνω
Νομοθετημάτων και έχοντας υπόψη ότι ο φόρος καταναλώ-
σεως επιβάλλεται και εισπράττεται κατά λίτρο τελειωμένου
προϊόντος και όχι στην αναμενόμενη ποσότητα που θα παρα-
χθεί από συγκεκριμένη ποσότητα σιροπιού, το συμπέρασμα 20
που αφίαιστα προκύπτει είναι ότι ο νόμος με τη σημερινή του
μορφή δεν αφήνει περιθώρια για παρέκκλιση από το ισχύον
σύστημα επιβολής και είσπραξης φόρου καταναλώσεως που
παράγονται και διατίθενται από τα κλασσικού τύπου εργο-
στάσια παραγωγής αεριούχων αναψυκτικών ποτών.

Ενόψει των πιο πάνω λυπούμαι να σας πληροφορήσω ότι 25
το αίτημα των πελατών σας δεν μπορεί να γίνει αποδεκτό."

Ύστερα από την πιο πάνω απάντηση του καθ' ου η αίτηση, 30
οι αιτητές καταχώρησαν την παρούσα προσφυγή.

Τα νομικά σημεία πάνω στα οποία οι αιτητές βάσισαν την 35
προσφυγή τους είναι σύμφωνα με το περιεχόμενο της αίτησης
τα πιο κάτω:

"1. Οι καθ' ων η αίτησις εσφαλμένως ερμήνευσαν και/ή 40
εφήρμοσαν το νόμο αρ. 82/67 ως ετροποποιήθη και τους
επί τούτου κανονισμούς και διατάξεις και/ή ευρισκόμε-
νοι εν πλάνη περί του νόμου, εσφαλμένως εθεώρησαν
ότι έχουν εξουσία απαγορεύσεως διαθέσεως σιροπιού
αναψυκτικών, ήτοι πρώτης ύλης.

- 5
2. Οι καθ' ων η αίτησις ενήργησαν καθ' υπέρβαση και/ή κατάχρησιν εξουσίας ιδιαίτερα καθ' ότι επέβαλαν περιορισμούς διαθέσεως πρώτων υλών (σιροπιού) προς εξοικονόμηση φόρου όστις καθίσταται αγόττερον πληρωτέος, ήτοι επί ετοιμίου προϊόντος.
- 10
3. Οι καθ' ων η αίτησις παρέλειψαν να προβούν στη δέουσα έρευνα για την κατασκευή, χαρακτηριστικά και απόδοση των συστημάτων POSTMIX και την ακρίβεια καταμετρήσεως που παρέχουν πριν καταλήξουν στην προσβαλλομένη απόφαση.
- 15
4. Οι καθ' ων η αίτηση κατέληξαν στην προσβαλλομένη απόφαση με ζητήρια άλλα από αυτά που τάσσει ο Περί Τελωνείων Νόμος, ήτοι με σκοπό την εξοικονόμηση προσωπικού και όχι την ορθή τήρηση του Νόμου.
- 20
5. Οι καθ' ων η αίτηση παρέλειψαν να λάβουν υπ' όψη ότι οι αιτητές είναι κατασκευαστές των συστημάτων POSTMIX και συνεπεία της αρνήσεώς των η βιομηχανία τους θα κλείσει.
- 25
6. Η άρνηση των καθ' ων η αίτηση ενθαορύνει το μονοπώλιο.
7. Η προσβαλλομένη απόφαση δεν έχει καθόλου και/ή δεν έχει επαρκή αιτιολογία."

30

Η ευπαιδευτος δικηγόρος του καθ' ου η αίτηση στην ένστασή της, ήγειρε την προδικαστική ένσταση ότι η προσβαλλόμενη πράξη δεν είναι εκτελεστή. Στη συνέχεια στη γραπτή της αγόρευση ήγειρε και άλλη προδικαστική ένσταση, ότι οι αιτητές δεν μπορούν να εγείρουν την παρούσα προσφυγή, γιατί δεν έχουν έννομο συμφέρον.

35

Πριν προχωρήσω στην εξέταση της ουσίας της προσφυγής, κρίνω σκόπιμο να επιληφθώ των προδικαστικών ενστάσεων.

40

Οι ευπαιδευτοι δικηγόροι των αιτητών στη γραπτή τους αγόρευση σε απάντηση της αγόρευσης του καθ' ου η αίτηση, πρόβαλαν τον ισχυρισμό πως η προδικαστική ένσταση που προβλήθηκε για τη μη ύπαρξη έννομου συμφέροντος δεν μπο-

ρούσε να εγερθή στο στάδιο των αγορεύσεων και κατά συνέπεια έπρεπε να απορριφθή.

Είναι νομολογιακά καθιερωμένο, πως νομικά σημεία που αφορούν την άσκηση δικαιοδοσίας του Ανωτάτου Δικαστηρίου μπορούν να εγερθούν σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας. Μπορεί όμως το Δικαστήριο ακόμα και με δική του πρωτοβουλία (ex proprio motu) να επιληφθεί τέτοιων θεμάτων, έστω κι' αν δεν έχουν εγερθεί. Το θέμα της ύπαρξης ενεστώτος έννομου συμφέροντος είναι τέτοιο που μπορεί να εξετασθεί από το Δικαστήριο με δική του πρωτοβουλία. (Σχετικές είναι οι αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου στις ακόλουθες υποθέσεις: *Meletis v. C.P.A.* (1986) 3 C.L.R. 418; *Demetriades v. The Republic* (1986) 3 C.L.R. 290; *Republic v. K.M.C. Motors* (1986) 3 C.L.R. 1899).

Επομένως θα προχωρήσω στην εξέταση αυτής της προδικαστικής ένστασης, ανεξάρτητα από το γεγονός ότι εγέρθηκε στην αγόρευση και όχι στην κυρίως ένσταση.

Όπως φαίνεται από τα γεγονότα, οι αιτητές είναι κατασκευαστές συσκευών POSTMIX τις οποίες προμηθεύουν σε τρίτους, οι οποίοι αφού εξασφαλίσουν πρώτα άδεια κατασκευής αναψυκτικών και στη συνέχεια την προμήθεια σιροπιών αναψυκτικών από τις εταιρείες κατασκευής αναψυκτικών, παράγουν επί τόπου αεριούχα αναψυκτικά με την ανάμειξη σιροπιού και αερίου.

Στην προκειμένη περίπτωση, τίθεται το ερώτημα κατά πόσο οι αιτητές έχουν ενεστώτ έννομο συμφέρον άμεσο και προσωπικό, που τους δίνει το δικαίωμα να προχωρήσουν με την προσφυγή αυτή.

Στα Πορίσματα Νομολογίας του Συμβουλίου Επικρατείας 1929 - 1959, σελ. 259 αναφέρονται τα πιο κάτω σχετικά με το άμεσο συμφέρον.

“Το προσωπικόν συμφέρον όπερ επικαλείται ο αιτών δέον να συνδέηται αμέσως προς το πρόσωπον αυτού. Τούτο σημαίνει ότι εις την αιτιώδη σχέση την υφισταμένην μεταξύ της εκδόσεως της προσβαλλομένης διοικητικής πράξεως και της προκαλουμένης εις τον αιτούντα βλάβης δεν πρέπει να

παρεμβάλλεται συμφέρον τρίτου απ' ευθείας υπό της πράξεως ταύτης θιγόμενον. εις τρόπον ώστε η βλάβη του αιτούντος να παρίσταται ως έμμεσος και καθ' αντανάκλασιν συνέπεια της βλάβης του αμέσως υπό της πράξεως θιγόμενου.”

5

Σύμφωνα με την πιο πάνω προσφυγή μπορεί να καταχωρήσει το πρόσωπο στο οποίο αναφέρεται η προσβαλλόμενη διοικητική πράξη, ή το πρόσωπο του οποίου θίγεται το έννομο συμφέρον, το οποίο πρέπει να είναι προσωπικό, άμεσο και ενεστώσ.

10

Στην προκειμένη περίπτωση, η προσβαλλόμενη πράξη δεν αφορά τους αιτητές οι οποίοι δεν έχουν ούτε προσωπικό ούτε άμεσο συμφέρον να προσβάλουν την απόφαση του καθ' ου η αίτηση να μην επιτρέψει σε τρίτα πρόσωπα, τους κατόχους μηχανών POSTMIX, την κατασκευή αναψυκτικών ή την προμήθεια σιροπιού από τις εταιρείες κατασκευής αναψυκτικών.

15

Κατά συνέπεια, η προδικαστική ένσταση του καθ' ου η αίτηση για την μη ύπαρξη ενεστώτος έννομου συμφέροντος από τους αιτητές γίνεται αποδεκτή.

20

Προχωρώ τώρα να εξετάσω κατά πόσον η προσβαλλόμενη πράξη ή απόφαση είναι πράξη εκτελεστική για να αποτελέσει αντικείμενο προσφυγής, γεγονός το οποίο η ευπαιδευτη δικηγόρος των καθ' ων η αίτηση αμφισβητεί με τη δεύτερη προδικαστική της ένσταση.

25

Είναι αποδεκτό και από τις δυο πλευρές, πως για την παρασκευή αεριούχων αναψυκτικών απαιτείται άδεια που εκδίδεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Περί Τελωνείων και Φόρων Καταναλώσεως Νόμου 82/67, όπως τροποποιήθηκε, και τους σχετικούς Κανονισμούς που έχουν εκδοθεί κάτω από τις πρόνοιες του Νόμου (Κ.Δ.Π. 55/77 ημερ. 11 Μαρτίου 1977).

30

Τα άρθρα 108, 109 και 110 προνοούν, ότι κανείς δεν μπορεί να παράγει αναψυκτικά χωρίς την προηγούμενη άδεια του Διευθυντή του Τμήματος Τελωνείων και καθορίζουν τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για την έκδοση τέτοιας άδειας, καθώς και τους όρους που μπορούν να επιβληθούν. Οι σχετικοί κανονισμοί προνοούν επίσης τους όρους που πρέπει να τηρούνται από τους κατασκευαστές αεριούχων αναψυκτικών.

40

Είναι καθαρό από τις πρόνοιες του Νόμου πως για να δικαιούται ένας να προμηθεύεται σιρόπια για την κατασκευή αναψυκτικών, πρέπει πρώτα να εξασφαλίσει άδεια από το Διευθυντή Τελωνείων για παραγωγή αναψυκτικών. Κατά συνέπεια η προμήθεια σιροπιών αφ' εαυτής χωρίς την άδεια κατασκευής αναψυκτικών, δεν αποτελεί εκτελεστή διοικητική πράξη που από μόνη της να μπορεί να επιφέρει άμεσο έννομο αποτέλεσμα. Είναι πράξη που σύμφωνα με τα Πορίσματα Νομολογίας του Συμβουλίου Επικρατείας της Ελλάδας σελ. 239 εκδίδεται "εν συναρτήσει προς την έκδοσιν εκτελεστής πράξεως προπαρασκευάζουσα καθ' οιονδήποτε τρόπον ταύτην, χωρίς να επάγεται αυτοτελώς άμεσα έννομα αποτελέσματα έναντι διοικουμένων" και σαν τέτοια μόνο προπαρασκευαστική μπορεί να χαρακτηριστεί και όχι εκτελεστή.

5

10

Σαν αποτέλεσμα καταλήγω στο συμπέρασμα πως και η δεύτερη προδικαστική ένσταση της ευπαιδευτού δικηγόρου της Δημοκρατίας γίνεται αποδεκτή.

15

Μια και έχω καταλήξει στα πιο πάνω συμπεράσματα που κρίνουν την τύχη της προσφυγής δεν κρίνω αναγκαίο να εξετάσω την ουσία της προσφυγής.

20

Κατά συνέπεια η προσφυγή αποτυγχάνει και απορρίπτεται. Δεν κάμνω διαταγή για έξοδα.

25

*Η προσφυγή απορρίπτεται
χωρίς έξοδα.*